

1) När Jesus lämnade templet och var på väg därifrån kom hans lärjungar fram till honom och pekade på tempelbyggnaderna. 2) Då sa han till dem: ”Se på allt detta – sannerligen, här kommer inte att lämnas sten på sten, allt ska brytas ner.

3) När han sedan satt på Olivberget och lärjungarna var ensamma med honom kom de fram och sade: ”Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet för din återkomst och för tidens slut?” 4) Jesus svarade: ”Se upp så att ingen bedrar er. 5) Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Jag är Messias, och de skall bedra många. 6) Ni kommer att få höra stridslarm och krigsrykten. Se till att ni inte låter skrämman er. Sådant måste hända men det är ännu inte slutet. 7) Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det bli hungersnöd och jordbävning på den ena platsen efter den andra, 8) Allt detta är början på födsloverkarna. 9) Då skall man utlämna er till att plågas och dödas, och alla folk skal hata er för mitt namn skull. 10) Då skall många komma på fall och ange varandra och hata varandra. 11) Många falska profeter skall framträda och bedra många. 12) Genom att laglösheten tilltar kommer kärleken att kallna hos de flesta. 13) Men den som håller ut till slutet skall bli räddad. 14) Och budskapet om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk. Sedan skall slutet komma.

Här samlas Jesus och hans lärjungar ensamma efter att han slått fast att templet ska brytas ner sten för sten. Vi förstår inte idag vilket dramatiskt uttalande det var. Templet var så mycket mer än en byggnad i sten. Den var Guds boning och symbolen för Israels roll som Guds folk. Lärjungarna som varit med Jesus ett tag nu var vana vid att han sa uppseendeväckande saker men nu var de skakade. De vänder sig till sin mästare med tre nätta frågor. Den första frågan rör templets förstörelse. Den andra frågan handlar om Jesus återkomst och den sista frågan handlar om tidens slut. Det svåra är nu vad Jesus svarar på i vår text. Om vi ser det som ett svar på lärjungarnas andra, frågan om människosönens återkomst, blir det ett svar som kan handla om vår tid. Då blir det viktiga att jämföra Jesus beskrivning med vår egen tid. Och precis som människor under två tusen år skulle vi säkert tycka att krig, förföljelse, hungersnöd och jordbävningar passar väldigt bra in i vår tid. Om man dessutom läser vers 14 som ett uppdrag så kan vi dessutom skynda på tiden genom att utöka vår mission.

Så kan det ju också vara. Men ett annat sätt att läsa Jesus ord är att se dem som mer samtida. ”Hela världen” är ordagrant ”den bebodda världen” och används på flera ställen snarare om området runt medelhavet än dagens faktiska värld. I Apg 11:28 används samma ord för att beskriva hur utbredd hungersnöden är, och i Apg 19:27 beskriver det samma om Artemis kulten. I Kol 1:6 kan man på samma sätt läsa hur evangeliet bär frukt och växer i hela världen. Så vi ska vara försiktiga när vi läser in vår förståelse av ”hela världen”.

Om man mer utgår från en sådan förståelse framstår tanken på att det handlar om templets förstörelse 70 eKr. som troligare än vår egen tid. I det östra medelhavsområdet som Palestina ligger i var det oroligheter och krig också under pax Romanas tid under Kejsar Augustus. Och när inbördeskriget i Romariket på mitten av det första århundradet tog fart blir orden om krig och oroligheter som Jesus beskriver än mer passande. I vers 15 fortsätter också Jesus att beskriva hur templet ska falla. Det *slut* som finns i vår text bör kanske därför inte ses som *tidens slut* utan som det avgörande slut templet förstörelse betyder. Att det fanns bedragare kan man också läsa i Apg 5:36 där Gamaliel beskriver två sådana män, Theudas och Judas, som uppträtt bara under den senaste tiden. Vi missar lätt

det avgörande med att templet ska förstöras och störtar in i den lockande mystisk som texten sen handlar om för att tillämpa det på vår egen tid.

Men om det passar så bra borde vi väl alla vara överrens. Men problemet är att Jesus efter att ha beskrivet hur templet faller försätter med;

29) ”Strax efter den tidens lidande skall solen förmörkas och månen mista sitt sken. Stjärnorna skall falla från skyn och himlens makter skakas. 30) Då skall människosönens tecken synas på himlen, och då skall alla jordens stammar höja klagorop, och man ska fr se människosonen komma på himlens moln med makt och stor härlighet.”

Här står man inför något som verkar vara människosönens återkomst. Och om den ska ske direkt efter templets förstörelse så hade ju Jesus helt enkelt fel. Eller så är det inte alls templets förstörelse som är beskrivet. En tredje förklaring är att Jesus inte svarar på lärjungarnas andra fråga än; **Och vad blir tecknet för din återkomst.** Hans ord kan ju tyckas beskriva ett sådant skeende men om man väger in Gamla testamentets språkdräkt är det inte så givet. I Gamla testamentet används just kosmiska beskrivningar när Gud går till doms över ett folk eller rike. När profeter som Amos, Jesaja, Joel och Hesekiel ska beskriva Babylons, Edoms eller sydrikets fall använder de ett språk som återklingar Jesus ord;

Jes 13:10; *Himlavalvets alla stjärnor skall sluta att lysa. Mörk skall solen gå upp, månen skall mista sitt sken.* (Herrens dag och Babylons undergång)

34:4 *Himlens stjärnor skall falna, himlen rullas ihop som en bokrulle, alla dess stjärnor vissnar och faller som vissna löv från vinrankan.* (Dom över Edom)

Väger man in denna gammeltestamentliga förståelse som Jesus och lärjungarna hade så kan det som beskrivs som händelser i himlen vara en beskrivning av vad som händer när templet faller. Med en sådan förståelse kommer Jesus till lärjungarnas andra fråga först i vers 36 där han slår fast att *Dagen och timmen känner ingen, inte ens himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern.*

Jag tror att det är viktigt hur vi förstår Jesus ord här. Jag tror nämligen inte att hans budskap är vi ska leta efter tecken på hur nära hans återkomst är. Istället handlar det om vi måste vara beredda för vi kan aldrig veta när han kommer. *Därför måste ni också vara beredda, ty när ni minst anar det, då kommer Människosonen.* (24:44)

Temat för helgen är den yttersta tiden. Och oavsett tolkning så gör det sammanhang som dagens text är insatt i det också. Jag tror att det finns två diken när det gäller något så mystiskt som tidens slut. Man kan gå upp fullständigt i det och leta efter tecken i tiden med bibeln som en modern checklista. Nu när vi sett att texten antagligen inte ger så klara tecken till vår tid kan det kanske lindra den risken. Men det andra diket är att vi lämnar det helt åt sidan. Att det blir lite för mystiskt och annorlunda för att ta in.

Dessutom har vi kanske egna erfarenheter av hur fel det kan bli om man betonar tjuven om natten för mycket. Hur barn som kom hem utan att hitta mamma trodde att de nu blivit lämnade kvar. Jag kan hålla med om att hela tanken på människosönens återkomst kan vara svår att ta in. Särskilt som vi blir lämnade med en uppmaning att det inte går att veta när men ”håll er på tå!”. När Jesus sedan väntat tvåtusen år så blir det ju liksom inte

enklare. Kanske kan det bli bättre om vi inte så mycket tänker på att människosonen ska komma till oss som att vi ska komma till honom igen. För det vet vi ju att vi kommer att få göra. Människosonen kan dröja men du och jag kommer dö inom en överskådlig framtid. Just den tanken på att livet faktiskt är väldigt kort, att vi snart kommer stå inför Jesus, tror jag är just det som han vill att vi ska bära med oss. Dagens Psaltartext visar just på ett sådant perspektiv;

Herre, lär mig inse att jag skall dö och hur få mina tillmätta dagar är, inse att jag är förgänglig. En handfull dagar är allt du ger mig, för dig är min livstid ett intet. Bara en fläkt är människan, som en skuggbild vandrar hon kring. Bara en vindfläkt är skatterna hon hopar, hon vet inte ens vems de en gång skall bli. Herre, vad har jag att hoppas på? Mitt hopp står till dig. (Ps 39:5-8)

Om vi som psalmisten bär med oss insikten om att vi egentligen hela livet står inför en mycket tunn slöja som skiljer oss från döden, oss från människosonen, så gör det något med oss. Är det inte så att när man inser hur kort livet är så får det också ett djupare värde. Det uppdrag jag som kristen har tagit emot av Gud, att berätta om min tro och vittna om Guds kärlek i ord och handling, blir inte det viktigare när jag ser hur livets korta år krymper inför evighetens horisont.

Jag älskar livet och är oerhört tacksam inför Gud för dess glädjeämnen. Inte minst är det fantastiskt att vi kan få uppleva vänskap. Jag har under veckan flera gånger tänkt vad det betyder för människan. Det är så mycket Gud låter människa njuta av oavsett om hon tror eller inte.

Då blir ni som er himmelska faders söner. Ty han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga som orättfärdiga. (Matt 5:45)

Gud är verkligen livets Gud. Men vi måste också som församling och som individer värdera vad vi gör med våra liv gentemot den evighet som väntar. Du kommer snart att stå inför människosonen, utifrån vilket liv och värderingar vill du möta hans ansikte. Det är i ett sådant perspektiv Moas val att följa Jesus är det viktigaste hon kommer göra i livet. Det är i det perspektivet våra handlingar eller ickehandlingar för att lindra andra människors lidande bör stå. Där är i det oerhört krävande perspektiv våra liv står.

Det handlar om ett oerhört krav som faktiskt ligger på våra liv. Men det är också en fantastisk möjlighet. Vi har en uppgift som ger våra liv en djupare mening än vad något här på jorden kan ge.

Nu ska du inte sitta och oroa dig över att den skuld som vi bär för att vi inte gör mer för att hjälpa de som behöver vår hjälp så desperat på något sätt äventyrar din plats i evigheten. Har du tagit emot Jesus finns ditt namn skrivit på himlens gästlista. Men vi kanske borde ha lite dåligare samvete än vad vi har. Kanske borde vi ibland ställa det vi gör med våra liv i evighetens perspektiv. Vi kommer aldrig kunna leva upp till de krav som finns på ett verkligt gott liv men vi kan göra något.

Vad gör du?

